Titulli i lëndës: FONETIKË DHE FONOLOGJI E GJUHËS GJERMANE

Informatat themelore për lëndën	
Njësia akademike:	Fakulteti i Filologjisë
Titulli i lëndës:	Fonetikë dhe fonologji e gjuhës gjermane
Niveli:	BA
Statusi i lëndës:	I obligueshëm
Viti i studimeve:	Viti i II-të | Semestri i III-të
Numri i orëve në javë:	2+2
Kreditë ECTS:	6 ECTS
Koha / Vendi:	Sipas orarit
Mësimdhënësi:	Prof. asoc. dr. Blertë Ismajli
Të dhënat kontaktuese:	Tel. 038 222 970, e-mail: blerte.ismajli@uni-pr.edu
Përshkrimi i lëndës:	Qëllimi i lëndës "Fonetikë" është njohja e studentëve me konceptet bazë të fonetikës dhe të fonologjisë si shkenca që merren me studimin tingujve si dhe kufijtë mes këtyre dy shkencave që merren me studimin e tingujve të një gjuhe, mënyrës së shqiptimit e funksionit të tyre në një gjuhë. Studentët do të njoftohen me proceset e nyjëtimit, sistemin e fonemave të gjermanishtes, proceset fonologjike, parimet e grafemave dhe transkriptimit. Synohet edhe mësimi i alfabetit ndërkombëtar fonetik (IPA) dhe aftësimi i studentëve për shfrytëzimin e tij.
Qëllimet e lëndës:	Në këtë kurs synohet - të kuptuarit e koncepteve teorike të fonetikës dhe fonologjisë - të kuptuarit e proceseve të nyjëtimit të tingujve - të kuptuarit e rregullariteteve fonetike dhe fonologjike të gjermanishtes - njohja e strukturës së rrokjeve - njohja me parimet e transkriptimit fonetik (IPA)

Rezultatet e pritshme të nxënies:	Pas përfundimit të këtij kursi studenti do të jetë në gjendje që të:

	- t'i përshkruaj tingujt e gjermanishtes sipas kritereve fonetike dhe fonologjike
	- t'i analizojë dhe krahasojë elementet themelore fonetike dhe ato fonologjike
	- t'i kuptojë proceset themelore fonologjike
	- t'i zbatojë konceptet e përvetësuara teorike të fonetikës dhe fonologjisë gjatë trajtimit të problemeve konkrete
	- ta shfrytëzojë alfabetin ndërkombëtar fonetik (IPA)
	- ta analizojë strukturën e rrokjes së gjuhës gjermane
	- t'i identifikojë njësitë prozodike
	- ta zbatojë saktë drejtshkrimin e gjermanishtes

Ngarkesa e studentit (duhet të jetë në përputhje me rezultatet e nxënies së studentit)

Aktiviteti	Orë mësimore	Ditë/Javë	Gjithsej
Ligjëratat	2	15	22,5
Teori/Punë në laborator/Ushtrime	2	15	22,5
Punë praktike			
Përgatitje për test intermediar	5	2	10
Konsultime me mësimdhënësin	10 min.	15	2,5
Puna në terren			
Testi, punimi i seminarit	10	1	10
Detyrë shtëpie	1	10	10
Mësimi individual (në bibliotekë apo në shtëpi)	3	15	45
Përgatitja për provimin final	10	1	10
Koha e vlerësimit (testi, kuizi, provimi final)	2	2	4
Projektet, prezantimet, etj.			

Total		127

Metodat e mësimdhënies:	Lënda realizohet përmes ligjëratave dhe ushtrimeve. Orët e ligjëratave i dedikohen trajtimit teorik të proceseve dhe elementeve themelore fonetike dhe fonologjike. Në orët e ushtrimeve njohuritë teorike zbatohen në praktikë. Punohet në mënyrë individuale, në çifte dhe në grupe.
Metodat e vlerësimit:	Kufiri i kalueshmërisë së lëndës është 50 %. Vlerësimi bëhet gjatë semestrit përmes dy kollokuiumeve.
Literatura primare:	1. Grassegger H. 2015. Phonetik, Phonologie. Idstein: Schulz-Kirchner Verlag 2. Wiese R. 2011. Phonetik und Phonologie. Paderborn: Wilhelm Fink Verlag 3. Hirschfeld, U., Reinke, K., Stock, E. (Hrsg.). 2007. Phonothek intensiv. Ausspracheraining. Berlin: Langenscheidt 4. Becker, Thomas. 2012. Einfürung in die Phonetik und Phonologie des Deutschen. Darmstadt: WBG 5. DUDEN 2005. Aussprachewörterbuch. Bd. 6. Mannheim: Duden Verlag
Literatura shtesë:	1. 2. Kohler K.J. 1995. Einführung in die Phonetik des Deutschen. Berlin: Erich Schmidt Verlag 3. Rausch R., Rausch I. Deutsche Phonetik für Ausländer. München: Langenscheidt 4. Rues B., Redecker B., Koch E., Wallraff U., Simpson A.P. 2009. Phonetische Transkription des Deutschen: Ein Arbeitsbuch. 2. überarb. u. erg. Auflage. Tübingen: Narr Verlag

Hartimi i planit mësimor

Java	Titulli i ligjëratës
Java 1:	Hyrje, njoftim i studentëve me programin e lëndës
Java 2:	Fonetika, fonologjia dhe gjuha
Java 3:	Krijimi i zërit dhe tingujve: iniciacioni dhe fonacioni
Java 4:	Artikulimi
Java 5:	Tingujt dhe shkrimi, parimet e shkrimit (IPA)
Java 6:	Bashkëtingëlloret
Java 7:	Zanoret dhe diftongjet
Java 8:	Njësitë prozodike – rrokja
Java 9:	Kollokuium

Java 10:	Fonologjia – konceptet themelore Foni, fonema, alofoni Inventari i fonemave të gjermanishtes
Java 11:	Fonologjia e tipareve (Merkmalphonologie)
Java 12:	Proceset fonologjike: epenteza, elizioni, metateza, asimilacioni, disimilacioni
Java 13:	Pengesat fonologjike: elizioni, adicioni, metateza, substitucioni
Java 14:	Kuantiteti, theksi, intonacioni
Java 15:	Kollokuium

Politikat akademike dhe kodi i sjelljes

Studentët janë të obliguar t'i vijojnë ligjëratat dhe ushtrimet. Nuk tolerohen më shumë se tri mungesa gjatë semestrit. Detyrat që dalin nga këto orë mësimi janë të obligueshme dhe pjesë e vlerësimit të përgjithshëm të studentit. Plagjiatura dhe kopjimi në provime dhe punimet e tjera me shkrim janë të dënueshme. Në rastet e tilla studenti i nënshtrohet masave disiplinore, siç parashihet me rregulloret e UP-së.